

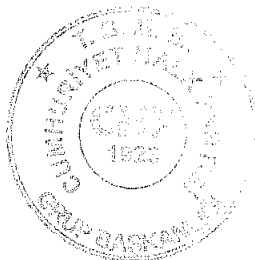
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 3.4.2013
Sayı : 911

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 03.04.2013

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon					
Esas Komisyon	Adalet				
Tarih:	11 Nisan 2013	E. No: 2/1424			
Ysm. Uzm.	Bek. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.	
E. E.	16	10	10	10	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
03 Nisan 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
03 Nisan 2013
No : 197931

GENEL GEREKÇE

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Adli Yardım üst başlığını taşıyan Adli Yardım Talebinin İncelenmesi alt başlığını taşıyan 337inci maddesi su şekilde düzenlenmiştir.

“MADDE 337- (1) Mahkeme, adli yardım talebi hakkında duruşma yapmaksızın karar verebilir.(2) Adli yardım talebinin kabul veya reddine ilişkin kararlara karşı kanun yoluna başvurulamaz. Ancak, adli yardım talebi reddedilirse, sonradan gerçekleşen bir sebebe dayanılarak tekrar talepte bulunulabilir.(3) Adli yardım, daha önce yapılan yargılama giderlerini kapsamaz.”

Maddenin (2) fıkrasında mevcut hali ile güvence altına alınan dava yolu ile hak arama özgürlüğü, bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını denetleme şansı vermemektedir. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava ve verilen karara karşı itiraz hakkını kullanabilmesidir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı tanınması adil yargılamanın ön koşulunu oluşturur.

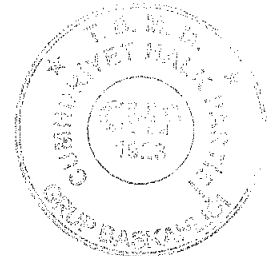
Vatandaşlarımıza taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ve anayasal ilkeler doğrultusunda herhangi bir maddi kaynağa bağlı kalmadan hak arama özgürlükleri verilmiştir. Adli yardım da adil yargılanmanın en önemli ayaklarından biri olan savunma hakkının sunulmasının temelidir.

Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Hukuk yargılamasında adli yardım hakkında verilen kararların itiraz yolunun kapalı olması ve red gerekçelerinin açıklanmaması, bireyin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşıyan ve adil yargılanma hakkının özünü zedeleyici sınırlama taşıyan bu yasal düzenleme Anayasanın 2, 5, 10, 13. ve 36. maddelerine aykırıdır.

Anayasanın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır.

Ayrıca Anayasamızın 141inci maddesinin 3üncü fıkrasında belirtildiği üzere mahkemelerin her türlü kararının gerekçeli olması gerekmektedir. Dolayısıyla itiraz yolu kapalı, gerekçesiz kararlar ile adil yargılanma hakkına kavuşulması imkansızdır. Adil yargılanmanın önündeki en büyük engel olan adli yardım usulünün değiştirilmesi amacıyla söz konusu kanun teklifi hazırlanmıştır.

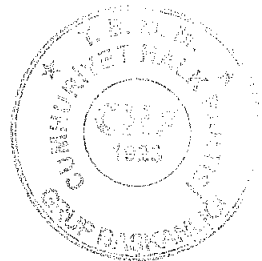

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 337 inci maddesinde yapılacak değişiklik ile adli yardım alma şartlarının adil yargılanma ilkelerine uygun bir şekilde hizmet etmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 337inci maddesi aşağıdaki madde ile değiştirilmiştir.

“Adli yardım talebinin incelenmesi

MADDE 337- (1) Mahkeme, adli yardım talebi hakkında duruşma yapmaksızın karar verebilir.

(2) Adli yardım talebinin kabul veya reddine ilişkin kararlar gerekçeli olarak yazılır. Kararın tebligatından itibaren bir hafta içinde bir üst mahkemeye itiraz edilebilir.

(3) Adli yardım, daha önce yapılan yargılama giderlerini kapsamaz.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

